

SZAKÁL ANNA

BTK Néprajztudományi Intézet, Folklor Osztály, tudományos munkatárs

Intézeti szoba száma: B. 8. 28.

Email cím: szakal.anna@abtk.hu

Nyelvtudás: angol, német

Tudományos fokozat: PhD (2017)

Kutatási területek, kulcsszavak: az erdélyi népköltészeti gyűjtés kezdetei (1830–1870), értelmiségi kapcsolatháló, erdélyi protestáns kollégiumok, erdélyi unitárius lelkészek, tanítók mikrovilága, szövegfolklorisztika, archívumok, hagyatékok, értelmiségi egodokumentumok

Születési hely, idő: Budapest, 1982. május 24.

MTMT: <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=authors10052994>

TANULMÁNYOK

- 2016 PhD (A disszertáció címe: *Egy 19. századi gyűjtőbálázat mint kutatási probléma. A Vadrózsák lehetséges megközelítési irányai.* Témavezető: Keszeg Vilmos. Minősítése: summa cum laude.)
- 2009–2012 PhD-képzés (MÖB-ösztöndíjasként) Babeş–Bolyai Tudományegyetem BTK, Magyar Néprajz és Antropológia Intézet, Hungarológia Tudományok Doktori Iskola, Kolozsvár
- 2005–2010 ELTE BTK, filmelmélet és filmtörténet szak
(A szakdolgozat címe: *A mérnök karakter megjelenése és változása az 1950-es – 1970-es évek magyar játékfilmjeiben.* Témavezető: Gelencsér Gábor)
- 2004–2010 ELTE BTK, néprajz szak
(A szakdolgozat címe: *A Vadrózsák gyűjtőbálázata Kriza János leveleinek tükrében – Tiboldi István példáján keresztül.* Témavezető: Bárth Dániel)
- 2001–2007 ELTE BTK, magyar nyelv és irodalom szak
(A szakdolgozat címe: *Tiboldi István meséi.* Témavezetők: Szilágyi Márton, Gulyás Judit)

SZAKMAI TAPASZTALAT

2021– Bölcsészettudományi Kutatóközpont Néprajztudományi Intézet, Folklor Osztály, tudományos munkatárs

- 2018–2021 MTA BTK Néprajztudományi Intézet, MTA prémium posztdoktori ösztöndíjas
- 2018–2023 MTA–ELTE Lendület Történeti Folklorisztikai Kutatócsoport, tudományos munkatárs
- 2017 MTA BTK Néprajztudományi Intézet, „Kelet-Nyugat” Vallásantropológiai Kutatócsoport, tudományos segédmunkatárs
- 2012–2013 Néprajzi Múzeum, kulturális szervező
-
- 2009 Magyar Nemzeti Filmarchívum, Budapest – szakmai gyakorlat
- 2007 Balázs Béla Filmstúdió, Budapest – szakmai gyakorlat
- 2006 Szabadkai Városi Múzeum – nyári múzeumi gyakorlat
- 2006 Néprajzi Múzeum, Etnológiai Adattár, Film- és Videógyűjtemény, Budapest – nyári múzeumi gyakorlat

OKTATÁS

- 2019/2020 őszi félév Meseelméletek és mesekutatás (Károli Gáspár Református Egyetem BTK, Gyermek- és ifjúsági irodalom szakirányú továbbképzési szak, előadás)
- 2018/2019 tavaszi félév Magyar és összehasonlító folklorisztika (ELTE BTK Néprajzi Intézet, Folklore Tanszék, BA III. év, 24 órás gyakorlat)
- 2018/2019 őszi félév Meseelméletek és mesekutatás (Károli Gáspár Református Egyetem BTK, Gyermek- és ifjúsági irodalom szakirányú továbbképzési szak, előadás)
- 2017/2018 tavaszi félév Forrásismeret (ELTE BTK Néprajzi Intézet, Folklore Tanszék, MA I. év, szeminárium)
- 2016/2017 tavaszi félév Meseelméletek és mesekutatás (Károli Gáspár Református Egyetem BTK, Gyermek- és ifjúsági irodalom szakirányú továbbképzési szak, előadás)
- 2015/2016 őszi szemeszter Tudománytörténet, tudományelmélet (ELTE BTK Néprajzi Intézet, Folklore Tanszék, MA I. év, szeminárium, Tompos Krisztinával közösen)
- 2014/2015 tavaszi szemeszter Történeti folklorisztika (ELTE BTK Néprajzi Intézet, Folklore Tanszék, MA I. év, szeminárium, Ilyefalvi Emesével közösen)

2012/2013 őszi szemeszter	Szóbeliség és írásbeliség (PTE BTK Néprajz – Kulturális antropológia Tanszék, MA I. év, előadás)
2011/2012 tavaszi szemeszter	Történeti szövegfolklorisztika (BBTE BTK Magyar Néprajz és Antropológia Intézet, BA III. év, szeminárium)

KONFERENCIA-ELŐADÁSOK

2024. október 3. konferencia-előadás a 16. kolozsvári tudománytörténeti konferencián. Az előadás címe: *Református népköltészeti gyűjtők a 19. század első felében: Zeyk János.*
<http://www.kjnt.ro/infoteka/330>
2024. ápr. 24. konferencia-előadás a *Book / Quo vadis Book Culture* című konferencián (szervező: Szlovák Nemzeti Könyvtár, Túrócszentmárton/Martin) Az előadás címe: *Travelogues and the early ethnographic collecting movement in Transylvania in the 1830–40s.*
https://snk.sk/images/podujatia/2024/204_04_23_Kniha_Program_A3.pdf
2023. november 21. konferencia-előadás Tartuban Vargha Katalinnal közösen. (Szervező: Estonian Literary Museum, Folklore Department.) Az előadás címe: *The ARP data repository and an experiment in archiving contemporary folklore.*
<https://folklore.ee/ri/fo/konve/2023/ungari/>
2023. október 5. konferencia-előadás a kolozsvári tudománytörténeti konferencián. (Szervező: BBTE Magyar Néprajz és Antropológia Intézet – Kriza János Néprajzi Társaság – MTA KAB Néprajzi és Antropológiai Szakbizottság – EME Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztály.) Az előadás címe: *Köváry László az 1840–50-es évek értelmiségi köreiből.*
<http://www.kjnt.ro/infoteka/314>
2023. szeptember 22. konferencia-előadás az *Akik előttünk jártak – 133 év unitárius nagyjai a gyűjteményekben őrzött források tükrében* című konferencián, Budapesten Az előadás címe: *Barát és gyűjtőtárs. Kiss Mihály és Kriza János kapcsolata.*
<https://www.unitarius.hu/megnyilt-a-szervet-mihaly-egyhazi-kulturalis-kozpont/>
2023. június 8. konferencia-előadás a SIEF-en, Brnóban, a *Skating on thin ice: methodological and ethical issues in research on Cold War ethnology and folkloristics* elnevezésű panelban. Az előadás címe: *An excellent folklorist as well as a tyrant: the controversial career of a Hungarian folklorist in Socialist Romania.*
<https://www.siefhome.org/downloads/congresses/sief2023/sief2023programme.pdf>

2023. április 13–14. Hozzászólás a *Műfajok, rendszerek, adatbázisok: Mérlegen a folklorisztika alapfogalmai* című konferencián. A hozzászólás címe: *Cédulaarchívumok a BTK Néprajztudományi Intézet Adattárában.*
2022. október 7. konferencia-előadás a kolozsvári tudománytörténeti konferencián. (Szervező: BBTE Magyar Néprajz és Antropológia Intézet – Kriza János Néprajzi Társaság – MTA KAB Néprajzi és Antropológiai Szakbizottság – EME Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztály.) Az előadás címe: *Lebetősegek, határok és a személyes attitűd szerepe 20. századi erdélyi néprajzkutatók pályaalakulásában.*
<http://www.kjnt.ro/infoteka/300>
2022. szeptember 27. előadás a Kőrösi Csoma Társaság *Diószegi Vilmos emlékülésén.* Az előadás címe: *A Néprajztudományi Intézet Adattárában található Diószegi Vilmos-hagyaték.*
2022. június 15. konferencia-előadás Reykjavíkban a *RE: 22 Nordic ethnology and folklore conference-en* (Reykjavík, Izland, rendező: University of Iceland). Az előadásom címe: *Possibilities, boundaries, and personal attitudes of ethnographers from Hungarian minority in Ceaușescu-era Romania.*
<https://www.ethnofolk.org/programme#11606>
2022. június 3. konferenciaelőadás a *Lower clergy and local religion in 16th–20th century Europe* című konferencián (Budapesten, az MTA-ELTE Lendület Történeti Folklorisztikai Kutatócsoport szervezésében). Az előadásom címe: *Possibilities and forces in the lives of Unitarian priests in 19th-century Transylvania.*
<https://neprajz.elte.hu/content/lower-clergy-and-local-religion-in-16th-20th-century-europe.e.3164>
2021. október 22. konferencia-előadás Kolozsváron a *Kutatászemléleti kérdésselvetések a romániai magyar néprajzkutatásban* című tudománytörténeti konferencián. (Szervező: BBTE Magyar Néprajz és Antropológia Intézet – Kriza János Néprajzi Társaság – MTA KAB Néprajzi és Antropológiai Szakbizottság – EME Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztály.) Az előadás címe: *Az útleírások szerepe a népköltészeti gyűjtések történetében. Gálfi Mihály esete.*
<http://www.kjnt.ro/infoteka/287>
2020. okt. 2. konferencia-előadás Budapesten, a *Papok a 18–20. századi lokális közösségekben – Történetek találkozása* című konferencián (Szervező: MTA-ELTE Lendület Történeti Folklorisztikai Kutatócsoport – ELTE BTK NI Folklore Tanszék). Az előadás címe: *„jaj annak a belső*

embernek, akit nem szeretnek a hívei” A részeges lelkészek megítélése a 19. századi erdélyi unitárius falvakban.

[Történetek találkozása – beszámoló a konferenciáról – MTA-ELTE Lendület Történeti Folklorisztikai Kutatócsoport](#)

2019. okt. 18. konferencia-előadás Kolozsvárott, a *Szemléletek, módszerek, intézmények a romániai magyar néprajzkutatásban* című konferencián. (Szervező: BBTE Magyar Néprajz és Antropológia Intézet – Kriza János Néprajzi Társaság – MTA KAB Néprajzi és Antropológiai Szakbizottság – EME Bölcsész-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztály.) Az előadás címe: *Önfejű unitárius lelkész – innovatív néprajzi gyűjtő. Egy erdélyi unitárius lelkész működése az 1840–60-as években.*

<http://www.kjnt.ro/FILE/2019-10-18-Tudomanytorteneti%20konferencia.pdf>

2019. április 16. konferencia-előadás Santiago de Compostellában a SIEF-en a Narratológia 2. panelben (*Tracking changes on the margins of texts and written culture*) Az előadás címe: *István Tiboldi a bad collector from the 19th century*

<https://www.nomadit.co.uk/conference/sief2019#7160>

2019. jan. 30. konferencia-előadás az MTA-ELTE Lendület Történeti Folklorisztika Kutatócsoport bemutatkozó tudományos ülésén. Az előadás címe: *Egy 19. századi erdélyi unitárius lelkész pályafutásának társadalomtörténeti és folklorisztikai tanulságai.*

<http://histfolk.elte.hu/blog/2019/01/>

2018. október 19. konferencia-előadás Kolozsváron *Korszakok, életművek, események és eredmények a romániai magyar néprajzkutatásban* (BBTE BTK Magyar Néprajz és Antropológia Intézet, Kriza János Néprajzi, MTA KAB Néprajzi és Antropológiai Szakbizottság, EME Bölcsész-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztály). Az előadás címe: *Kovács Ágnes és a Vadrózsák.*

<http://www.kjnt.ro/infoteka/232>

2018. október 4. konferencia-előadás Budapesten az *Értelmezés, hatás, utóélet. Arany János és a nép költészete* című konferencián (MTA BTK Néprajztudományi Intézet). Az előadás címe: *Arany János és az erdélyi népköltészet.*

https://nti.btk.mta.hu/images/hirek/Arany_konf_meghivovegleges.pdf

2018. május 24. konferencia-előadás Budapesten az ÚNKP-konferencián. Az előadás címe: *Azonos cél – eltérő folklórkonceptiók.*

<https://www.elte.hu/content/unkp-zarokonferencia.e.10105>

2017. november 16. konferencia-előadás Budapesten a III. *Forrás kutatás, forráskiadás, tudománytörténet* című konferencián (rendező: ELTE BTK Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézete, Magyar Nyelvtudományi Társaság). Az előadás címe: *A Vadrózsák gyűjtőköréhez kapcsolható szövegek a folklorisztika, a társadalomtörténet és a dialektológia határán.*
http://nyelvtort.elte.hu/?page=ac9c5d9e30c9e2d0db0c44ec17dc7ab8&open_page=36
2017. június 9. konferencia-előadás Tartuban, Észtországban a *Folklorist are fallible* című nemzetközi konferencián (rendező: Tartui Egyetem, Észt és összehasonlító folklór tanszék). Az előadás címe: *Error, distortion or overenthusiastic storytelling? The legendary of "Vadrózsák"* (Wild Roses).
http://www.flku.ut.ee/sites/default/files/www_ut/fallibility_booklet.pdf
2017. május 18. vendégkutatói előadás a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán. Az előadások címe: 1. Rossz gyűjtő / kiváló gyűjtő. *Mit tudunk a Vadrózsák rossz gyűjtőiként számon tartott Lőrinczi Elekéről és Tiboldi Istvánról?* 2. *Tévedés, csúsztatás vagy túlzott mesélőkeds? A Vadrózsák mondanaköre.*
<http://www.kjnt.ro/infoteka/192>
2016. október 21. konferencia-előadás *Tudománytörténeti hagyományok és örökség a kolozsvári (romániai magyar) néprajzkutatásban* című konferencián (BBTE BTK, Magyar Néprajz és Antropológia Intézet, Kriza János Néprajzi Társaság). Az előadás címe: *Legendák a Vadrózsák körül. A Kriza-hagyatékek feltárásának újabb eredményei.*
<http://www.kjnt.ro/infoteka/174>
2015. október 16. konferencia-előadás *A kolozsvári néprajzkutatás hagyományai* című konferencián (BBTE BTK, Magyar Néprajz és Antropológia Intézet, Kriza János Néprajzi Társaság). Az előadás címe: *A Faragó-kultusz, és ami mögötte van. Kritikai megjegyzések egy filológusi életmű margójára.*
<http://www.kjnt.ro/infoteka/158>
2015. június 23. konferencia-előadás a Zágrábban megrendezésre kerülő 12. nemzetközi SIEF-konferencián (Utopias, Realities, Heritages: Ethnographies for the 21st century). Az előadás címe: *Inclusion and marginalisation: creating the criteria for proper collectors and proper collections.*
<http://www.siefhome.org/downloads/congresses/sief2015/SIEF2015-web.pdf>
2014. október 24. konferencia-előadás a kolozsvári tudománytörténeti konferencián (BBTE BTK Magyar Néprajz és Antropológia Intézet, Kolozsvár). Az előadás címe: *Előzmények és hatások Erdélyben a népköltészet szervezett gyűjtését megelőző időszakból.*

- <http://etno.lett.ubbcluj.ro/konferencia-3/>
2014. május 24. konferencia-előadás *A folklorisztika helyzete és perspektívái a Kárpát-medencében* címmel megrendezésre kerülő konferencián (Magyar Néprajzi Társaság, ELTE Néprajzi Intézet Folklore Tanszék, Katona Lajos Városi Könyvtár, Vác). Az előadás címe: *Krizsa János és gyűjtőhálózata a 19. századi gyűjtések sorában.*
https://konyvtar.elte.hu/sites/default/files/vac_katona_lajos_meghivo.pdf
2013. november 14. előadás a 150 éves a Vadrózsák című könyvbemutatóon (Krizsa János Néprajzi Társaság, MNT Folklór Szakosztálya, MTA Határon Túli Magyarok Titkársága, MTA Könyvtára, Budapest) Az előadás címe: *Az ismeretlen Krizsa János és ismeretlen gyűjtői.*
http://konyvtar.mta.hu/download/2013_11_14_meghivo.pdf
2012. június 1. konferencia-előadás a 2. Pécs – Kolozsvár doktorandusz konferencián (Kolozsvár). Az előadás címe: *Krizsa János népköltészeti gyűjtőhálózata a fennmaradt kézíratos források tükrében*
<https://docs.google.com/file/d/0B4XpkZmal1QQVv0tcTjTVZMNDg/edit?pli=1#>
2011. október 21. konferencia-előadás a 3. tudománytörténeti konferencián (BBTE BTK Magyar Néprajz és Antropológiai Tanszék, Kolozsvár). Az előadás címe: *Krizsa János népköltészeti gyűjtőhálózata – az ezzel összefüggésbe hozható levelezés kiadásának problémái*
<http://www.kjnt.ro/infoteka/69>
2011. június 27. konferencia-előadás Krizsa János születésének 200. évfordulójára rendezett konferencián (Erdélyi Unitárius Egyház, Krizsa János Néprajzi Társaság, BBTE, Magyar Néprajz és Antropológia Tanszék, Kolozsvár). Az előadás címe: *Krizsa János népköltészeti gyűjtőhálózata*
http://www.kjnt.ro/FILE/Krizsa_200_eves_meghivo.pdf
2011. április 8. konferencia-előadás a Kolozsvár – Pécs, néprajzi – kulturális antropológiai doktori konferencián (Pécs). Az előadás címe: *Kanon és kanonizáció a történeti meseanyagban – egy 19. századi folklórgyűjtő példáján keresztül.*
2010. november 29. konferencia-előadás a Tudomány Napja tiszteletére rendezett PhD konferencián (Balassi Intézet, Márton Áron Szakkollégium, Budapest). Az előadás címe: *A népköltő Tiboldi István és konfliktusai a helyi társadalomban.*
2010. november 12. konferencia-előadás a XI. RODOSZ Konferencián (Kolozsvár). Az előadás címe: *Kiket ismerhetett Tiboldi István? A Vadrózsák egy gyűjtőjének kapcsolathálózata.*

http://kmei.ro/letoltes/XI_RODOSZ_Bolcseszettudomanyok_szekcio_reszletes_program_sajto.pdf

2010. augusztus 26. konferencia-előadás a Határátlépések, a doktoriskolák III. nemzetközi konferenciáján (Kolozsvár). Az előadás címe: *A 19. századi folklórgyűjtemények kanonizációs problémái – a Vadrózsák egy gyűjtőjének példáján.*

http://hungarologia.net/wp-content/uploads/doktor_konf_3_program.pdf

2009. december 4. konferencia-előadás a Benedek Elek Emlékülésen (Petőfi Irodalmi Múzeum, Budapest). Az előadás címe: *Tiboldi István, 19. századi folklórgyűjtő kézíratos anyagának és nyomtatott szövegeinek hitelességi problémái*

2007. szeptember 29. konferencia-előadás a Fiala Kultúrakutatók Szervezetének konferenciáján (Nagybörzsöny). Az előadás címe: *Tiboldi István, népköltő, tanító, folklórgyűjtő.*

KONFERENCIASZERVEZÉS

2024 tudománytörténeti konferencia, Kolozsvár (Keszeg Vilmossal közösen)

2023 tudománytörténeti konferencia, Kolozsvár (Keszeg Vilmossal közösen)

2022 tudománytörténeti konferencia, Kolozsvár (Keszeg Vilmossal közösen)

2021 tudománytörténeti konferencia, Kolozsvár (Keszeg Vilmossal közösen)

2019 tudománytörténeti konferencia, Kolozsvár (Keszeg Vilmossal közösen)

2018 tudománytörténeti konferencia, Kolozsvár (Keszeg Vilmossal közösen)

2012 Pécs – Kolozsvár doktorandusz konferencia (Farkas Judittal közösen)

INTÉZETI PROJEKTEKBEN VALÓ RÉSZVÉTEL

2021– *Globális és lokális elemek a kortárs folklórban Magyarországon és Észtországban* (magyar–észt bilaterális akadémiai projekt, NKM 2021-8, résztvevő)

2023–2024 ELKH/HUN-REN ARP (adatrepozitóriumi) nagykövet

2020– Magyar Népköltészeti Lexikon

ÖSZTÖNDÍJAK

- 2023–2026 MTA Bolyai János Kutatási Ösztöndíj
- 2023 Klebelsberg Kunó Kutatói Ösztöndíj (2 hónap, Magyar Unitárius Egyház Kolozsvári Gyűjtőlevéltára, Kőváry László hagyatékának rendezésére)
- 2018–2021 MTA Prémium Posztdoktori Ösztöndíj
- 2017–2018 ÚNKP-ösztöndíj 10 hónapra az ELTE BTK Néprajzi Intézetébe
- 2017 Klebelsberg Kunó Kutatói Ösztöndíj (2 hónap, Magyar Unitárius Egyház Kolozsvári Gyűjtőlevéltára, Benczédi Gergely hagyatékának rendezésére)
- 2017 Campus Hungary (1 hónap, Magyar Unitárius Egyház Kolozsvári Gyűjtőlevéltárába)
- 2016–2017 Tempus Közalapítvány államközi kutatói ösztöndíja 10 hónapra Romániába
- 2014 Campus Hungary (3 hét, rövid tanulmányút a Magyar Unitárius Egyház Kolozsvári Gyűjtőlevéltárába)
- 2014 Campus Hungary (3 hónap, szakmai gyakorlat a Magyar Unitárius Egyház Kolozsvári Gyűjtőlevéltárába)
- 2014 Campus Hungary (1 hét, rövid tanulmányút Oxfordba, a Harris Manchester College Library-be)
- 2012 CEEPUS-ösztöndíj (2 hónap, Univerzity Karlovy, Prága)
- 2009–2012 MÖB-ösztöndíj a teljes doktori képzésre Romániába
- 2009 CEEPUS-ösztöndíj 2 hónapra Kolozsvárra, a Babeş–Bolyai Tudományegyetemre
- 2009 Erasmus-ösztöndíj 3 hónapra az Université Lumière Lyon 2-re
- 2008 CEEPUS-ösztöndíj 2 hónapra Kolozsvárra, a Babeş–Bolyai Tudományegyetemre
- 2007 CEEPUS-ösztöndíj 6 hónapra Kolozsvárra, a Babeş–Bolyai Tudományegyetemre
- 2006 CEEPUS-ösztöndíj 6 hónapra Kolozsvárra, a Babeş–Bolyai Tudományegyetemre
- 2004 CEEPUS-ösztöndíj 3 hónapra Kolozsvárra, a Babeş–Bolyai Tudományegyetemre
- 2002 CEEPUS-ösztöndíj 1 hónapra Kolozsvárra, a Babeş–Bolyai Tudományegyetemre

EREDMÉNYEK

- 2009 1. helyezés, OTDK, Folklor Szekció

TAGSÁGOK

- 2024 Magyar Néprajzi Társaság
- 2020 Hajnal István Kör
- 2015 Kriza János Néprajzi Társaság
- 2015 SIEF (International Society for Ethnology and Folklore)

NYELVTUDÁS

magyar	anyanyelv
német	középfokú C típusú nyelvvizsga (1998, Goethe Institut)
latin	jeles érettségi (2000)
angol	középfokú C típusú nyelvvizsga (2009, BME)
román	alapszintű nyelvtudás

EGYÉB KÉPESSÉGEK

felhasználói szintű számítógépes ismeretek

Budapest, 2025. február 24.